

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Filozofická fakulta

Katedra asijských studií

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Vznik kultu osobnosti v KLDR a porovnání vlády tří Kimů

The emergence of a personality cult in the DPRK and a comparison of the
rule of the three Kim

OLOMOUC 2022, Natálie Cieslarová

Vedoucí diplomové práce: Mgr. Martin Šturdík

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci vytvořila samostatně s pomocí uvedené literatury a pramenů pod dozorem vedoucího práce.

V Olomouci dne.....25. 4. 2022.....

Podpis.....Cim.....

Poděkování

Tímto bych ráda poděkovala vedoucímu mé práce panu Mgr. Martinu Šturdíkovi, za jeho rady, trpělivost, ochotu a čas strávený nad touto prací.

Abstrakt

Tato práce se zabývá vznikem kultu osobnosti v KLDR a vládními obdobími Kim Il-sunga, Kim Čong-ila a Kim Čong-una, ve kterých se zaměřuji jak na politicko-ekonomickou situaci vně státu, tak na mezinárodní vztahy KLDR. Cílem této práce bylo získat dostatek informací k pochopení, jak kult osobnosti vzniknul a přiblížit způsoby, jakými propaganda tento kult tvořila a dále pak přiblížit vládní období všech tří vůdců, které jsou na závěr porovnány ve třech faktorech (ekonomická situace, mezinárodní vztahy a kultu osobnosti).

V práci je obecně vysvětlen kult osobnosti, základní historické události, které zapříčinily vznik KLDR a vládní období tří vůdců od počátku vzniku státu až do dnešní doby.

Klíčová slova: kult osobnosti, KLDR, Severní Korea, Kim Il-sung, Kim Čong-un, Kim Čong-il, Korejská válka

Abstract

This work deals with the emergence of the personality cult in the DPRK and the reigns of Kim Il-sung, Kim Jong-il and Kim Jong-un, in which I focus on both the political and economic situation of the state and the international relations of the DPRK. The aim of this work was to obtain enough information to understand how the personality cult originated and to describe the ways in which propaganda created this cult and then to give insight into the ruling period of all three leaders, which are in the end compared in three factors (economic situation, international relations and cult of personality).

The work generally explains the personality cult, the basic historical events that led to establishment of the DPRK and the reign of three leaders from the beginning of the state to the present day.

Key words: personality cult, DPRK, North Korea, Kim Il-sung, Kim Jong-un, Kim Jong-il, Korean War

Obsah

ÚVOD.....	6
1. Vznik KĽDR.....	7
1.1 Okupace Japonskem 1910-1945.....	7
1.2 Osvobození poloostrova.....	8
1.3 Korejská válka.....	8
2. Kult osobnosti.....	9
3. Čučche.....	11
3.1 Stalinismus/marxismus-leninismus/komunismus.....	11
4. Kim Il-sung.....	12
4.1 Kim Il-sung - vládnoucí období.....	13
4.2 Kim Il-sung – kult osobnosti.....	19
5. Kim Čong-il.....	21
6.1 Kim Čong-il - práce ve straně.....	22
6.2 Kim Čong-il - vládní období.....	23
6.3 Kim Čong-il - kult osobnosti.....	27
6. Kim Čong-un.....	29
7.1 Kim Čong-un - vládní období.....	30
7.2 Kim Čong-un - kult osobnosti.....	33
ZÁVĚR.....	35
Zdroje.....	37

ÚVOD

KLDR je jednou z nejmilitarizovanějších zemí světa pod vládou rodiny Kimů již po 73 let. Je to také jeden z nejizolovanějších států pod přísným režimem s netypickou ideologií čučche, která vznikla se založením státu a v průběhu 20. století se nadále vyvíjela. Během těchto 73 let se u vlády vystřídali 3 vůdcové z rodiny Kim a to Kim Il-sung, Kim Čong-il a nynější vůdce Kim Čong-un. Země je v neustálém drobnohledu světa, zejména sousedů Číny a Korejské republiky, potom také Ruska, Japonska a USA z důvodu nukleárního nebezpečí a neustálých provokací putujících z KLDR, a i přes ojedinělé snahy komunikace napětí neustává.

Cílem této práce bude porovnání vlád tří Kimů ve třech faktorech a to ekonomické situace během jejich vlády, mezinárodních vztahů a diplomacii a nakonec kultu osobnosti.

V první části této práce bych chtěla přiblížit vznik státu, důležité historické události, které stát formovaly a původ specifické ideologie čučche, její hlavní myšlenky a čím se podobá či liší ostatním ideologiím podobného rázu, jako je např. stalinismus, marxismus či komunismus.

V druhé části se zaměřím jednotlivě na každého z vůdců. Stručně se zaměřím na jejich historické pozadí a více rozvinu jejich vládnoucí období, tedy politiku a ekonomickou situaci uvnitř státu i mezinárodní vztahy, jak formovali svůj kult osobnosti skrz propagandu.

1. Vznik KLTR

1.1 Okupace Japonskem 1910-1945

Hlavním obdobím, které zapříčinilo vznik KLTR, byla druhá světová válka a koloniální éra mezi lety 1910-1945. Počátek japonské nadvlády sahá do roku 1905, kdy Japonsko vyhlásilo protektorát nad Korejským poloostrovem, původně chtěli pouze převzít kontrolu nad zahraničními záležitostmi Koreje, poté převzali i domácí záležitosti. Nicméně tisíce japonských vojáků vstoupili na území Koreje již v roce 1904 s počátkem rusko-japonské války. V tomto období došlo k podepsání několika dohod, mezi něž patřila také dohoda, která v určité míře Japoncům povolovala zasahovat do diplomatických, vojenských a finančních záležitostí Korejců. V roce 1906 Japonci dosadili do role guvernéra Itóa Hirobumiho, významného politika období Meidži, který chtěl poloostrov především ekonomicky vylepšit a "kultivovat". Anexe pak započala v srpnu 1910 i přes snahu výpravy, kterou vyslal císař Kodžong 25. června 1907 do nizozemského Haagu na mírovou konferenci. Tři korejští velvyslanci však byli zamítnuti ruskými delegáty, kteří konferenci předsedali, a nedostali šanci o předložení svého návrhu na osvobození poloostrova. Kodžong, touto tajnou výpravou pobouřil japonské vedení a poslední kapkou byl atentát na guvernéra Itóa, který uskutečnil v říjnu 1909 korejský aktivista.¹

Anexe přinesla korejskému národu vlnu silné represe, potlačení korejské národnosti, ale na druhou stranu také velký rozvoj infrastruktury a vzdělanosti obyvatelstva. Japonci položili základ mnoha firmám a rozvoji ekonomiky, ale hlavní úloha poloostrova zůstávala nadále jako pevninská spojka k Číně a Rusku. Korejci se nepřestávali snažit o udržení korejské národnosti, což vedlo k hnutí 1. března za nezávislost. 1. března 1919 se sešli reprezentanti hnutí v pagodovém parku v Soulu, aby přečetli deklaraci nezávislosti. Státisíce lidí vyšly protestovat do ulic a tato šířící se vlna vůči japonské represí se rozšířila po celém poloostrově. Japonci okamžitě reagovali na tyto protesty brutálními střety korejských protestantů s japonskými vojáky, střílením, ale také vypalováním vesnic či kostelů. Během protestů zemřelo několik set Korejců a tisíce byly zraněny. Navzdory těmto ztrátám a násilí však korejští nacionalisté udělali razantní pokrok

¹ Hwang, K. M. (2010). *A History of Korea*. London: Palgrave Macmillan. s.150-155

k lepšímu z hlediska budoucnosti, jelikož dostali z politického, ekonomického a sociálního hlediska více volnosti a práv.²

1.2 Osvobození poloostrova

K osvobození poloostrova došlo 16. srpna 1945, kapitulací Japonska. V této době již měla USA dohodu s SSSR, která pojednávala o dočasném rozdělení moci na poloostrově. Rusko tedy převzalo severní část a USA jižní. Cílem bylo vytvoření nové vlády a následné osamostatnění jednotného státu. I USA i SSSR však měla velmi odlišné politické vize. SSSR postupně vytvářela komunistickou stranu se sídlem v Pchjongjangu a USA povolala z exilu antikomunistického I Sung-mana, jakožto možného budoucího prezidenta Korejské republiky. Dialogy mezi USA a SSSR nadále nenacházely východisko k sjednocení a v roce 1947 se Spojené státy rozhodly svěřit vedení voleb budoucího prezidenta do rukou OSN, což Sověti v Pchjongjangu rázně odmítli. Volby se konaly pod vedením OSN tedy jenom na jihu a vyhrál je již zmíněný I Sung-man. 15. června 1948 vznikla Korejská republika, zatím co na severu 25. srpna 1948 vznikla Korejská lidově demokratická republika v čele s Kim Il-sungem.³

Kim byl představen občanům KLDŘ již v únoru 1946. Na shromáždění v Pchjongjangu stál 30 letý partyzán v sovětské uniformě po boku ruských vojáků a lidé působili zpočátku zaskočeně při představě, že tohle je jejich nový vůdce. Nicméně Sověti věřili, že pro Severní Koreu bude mladá krev prospěšná a už pracovali na komunistické propagandě a počátku kultu osobnosti. V srpnu 1946 byla zformována Korejská strana práce pod vedením Kim Tu-bonga. Přestože byl Kim jeden ze dvou více předsedů, s postem nebyl spokojený, a do roku 1949 se mu podařilo převzít stranu práce pod svou úplnou kontrolu a v čele zůstal do své smrti.⁴

1.3 Korejská válka

Korejská válka trvala tři roky mezi lety 1950 až 1953, nicméně můžeme říct, že pro poloostrov byla nejvíce devastujícím obdobím.

Vypukla 25. června 1950 překročením armády KLDŘ přes 38. rovnoběžku. Tuto invazi si jel odsouhlasit Kim Il-sung do Moskvy na jaře téhož roku. V roce 1949 Stalin s invazí nesouhlasil z důvodů nepřipravenosti korejské armády, avšak během jednoho roku

² Eckert, C. J. (2001). *Dějiny Koreje*. Praha: NLN - Nakladatelství Lidové noviny.s172-182

³ Ibid. s.245-247

⁴ Myers, B. (2013). *Nejčistší rasa : Jak Severokorejci vidí sami sebe a proč je důležité to vědět*. Praha: IDEÁL.s.98-105

dokázali zásobit vojska dostatkem materiálu a výcviku, což Stalina přesvědčilo o schopnosti KLRD dobýt jih.⁵

Převaha byla tak drtivá, že severní vojska dobyla Soul do tří dnů a plynule postupovala dál na jih směr k Pusanu. Podařilo se jim zabrat celé území Korejské republiky až na malé území, jež se nazývalo Pusanský perimetr.⁶

Obrat nastal 14. září s vyloděním USA a vojsk OSN v Inčchon. Díky malému obsazení severokorejských vojsk v této oblasti dokázali území snadno převzít a 25. září získali zpět Soul. I Sung-man spolu s MacArthurem nakráčeli do zničeného Soulu, a vyhlásili Jižní Koreu svobodnou zemí. Spojenecká vojska jižní armády zatlačila severní vojska až do hor k městu Kanggye, jenže KLRD získala statisícové posily čínských vojáků, které zatlačily jižní armádu zpět přes 38. rovnoběžku a Soul padl v roce 1951 podruhé.⁷

V březnu byl Soul opět osvobozen a vojska se ustálila na 38. rovnoběžce. Konflikt o území se tak nijak nevyřešil a pouze zdevastoval krajinu poloostrova a zabil přes milion vojáků i civilistů Korejské republiky, čísla z KLRD nejsou známá. Mírová dohoda byla podepsána 27. července 1953 v Pchanmundžomu.⁸ I přes tuto dohodu zůstává poloostrov silně militarizován do dnešního dne.

2. Kult osobnosti

„Kult osobnosti se rodí ve chvíli, kdy se diktatura jednoho muže prezentuje jako demokracie. Cílem je vyvolat dojem, že díky vládcovým jedinečným schopnostem a naprosté lásce jeho lidu k němu jeho vláda perfektně naplňuje ideály demokracie.“⁹

Jaroslav Bláha ve svém spisu *O vzniku a podstatě kultu osobnosti* (1969), popsal kult těmito slovy: *„Ve starších dobách se pod pojmem kult /někoho nebo něčeho/ rozumělo všeobecně rozšířené tradiční uctívání a oslavování bohů, panovníků, církevních hodnostářů, vojevůdců, ale i mytických bytostí a nevysvětlitelných přírodních jevů.“¹⁰*

⁵ Hosch, W. L. (2010). *Korean War and the Vietnam War: people, politics, and power*. New York: Britannica Educational Publishing.s.26-27

⁶ Eckert, C. J. (2001). *Dějiny Koreje*. Praha: NLN - Nakladatelství Lidové noviny.s.247-248

⁷ Hosch, W. L. (2010). *Korean War and the Vietnam War: people, politics, and power*. New York: Britannica Educational Publishing.s.27-32

⁸ Eckert, C. J. (2001). *Dějiny Koreje*. Praha: NLN - Nakladatelství Lidové noviny.s.249

⁹ Myers, B. (2013). *Nejčistší rasa : Jak Severokorejci vidí sami sebe a proč je důležité to vědět*. Praha: IDEÁL.s.100

¹⁰ Bláha, J. (1969). *O vzniku a podstatě kultu osobnosti*. Liberec: Studijní materiál okresního výboru České socialistické akademie v Liberci.

Bláha ve svém spise blíže nedefinoval přesné období, kdy poprvé vznikl kult osobnosti (počátky mohly vznikat již se vznikem prvních kmenů/osad), nicméně výrazné a často zmiňované jsou kultury Lenina a především Stalina v bývalé SSSR, které jsou jedny z hlavních předloh pro vznik kultu v KLR.

Z Ruské učebnice *Základy marxismu-leninismu* (1959), je zmíněná charakteristika kultu osobnosti jakožto „ideologie, která odporuje marxismu a tkví svými kořeny ve světovém názoru feudalismu a buržoazního individualismu...přenes-li se kult osobnosti z oblasti ideologie do oblasti praxe, pak nutně zužuje a podryvá hluboký demokraticismus.“¹¹

Jedním z hlavních znaků kultu osobnosti je zveličování veškerého chování, historie, počinů a zásluh daného jedince a popíraje možné zásluhy ostatních. Tímto, daný jedinec dostává do rukou velkou moc, která v nástupu do vedoucích pozic může vytvořit silné totalitní režimy. Avšak tyto vůdčí pozice se často pohybují na tenkém ledě. Jelikož možný pád může přijít ze dne na den. To samé platí v opačném směru (případ v KLR).¹²

KLR šla ve šlépějích ostatních komunistických států a již od vzniku se soustředila na budování ideologie prostřednictvím propagandy a agitace. Strana tak vytvořila oddělení propagandy a agitace, které vytvářelo materiály za účelem šíření a budování ideologie mezi členy strany a občany státu.¹³

Propaganda v KLR zapůsobila natolik efektivně, že se uctívání a projevy vděčnosti vůči režimu staly prakticky rutinními zvyky, které již nikdo zásadně nezpochybňuje.¹⁴ Důvodem slepé důvěry režimu jsou zejména tresty, které přicházejí, pokud jste přistiženi při zpochybňování vůdce a jeho vlády.¹⁵

V KLR se momentálně nachází přes 34 000 monumentů vystavěných pro zejména Kim Il-sunga (pár soch pro Kim Čong-ila). Pod jeho jménem byla vystavěna univerzita, hlavní náměstí v Pchjongjangu a mnoho dalších institucí a mimo jiné národní květina Kimilsungia begónia.¹⁶

¹¹ Bláha, J. (1969). *O vniku a podstatě kultu osobnosti*. Liberec: Studijní materiál okresního výboru České socialistické akademie v Liberci.

¹² Ibid.s.8-10

¹³ Lim, J.-C. (2009). *Kim Jong Il's Leadership of North Korea*. Oxon: Routledge.s.42

¹⁴ French, P. (2014). *North Korea : State of Paranoia*. London: Zed Books Ltd.s.101

¹⁵ Ibid.s.99

¹⁶ Ibid.s.99-100

3. Čučche

Hlavní politickou ideologií Korejské lidově demokratické republiky je tzv. *čučche*, což můžeme volně přeložit jako „absolutní soběstačnost“. Autorem této filozoficko-politické ideologie je Kim Il-sunga, první vůdce KLTR. Severokorejská vláda tuto ideologii vyzdvihuje jako revoluční, unikátní a osobitou, nicméně vycházela z již existujících myšlenek marxismu-leninismu a čínského maoismu, tedy již existujících komunistických ideologií, které vzešly z myšlenek Marxe.

Její hlavní myšlenkou je, jak už bylo zmíněno, absolutní soběstačnost ve všech ohledech. *Prosazuje, aby všechny problémy související s revolucí a budováním vlastního národa řešila daná země samostatně, v souladu s jejím aktuálním stavem. To znamená, kreativní aplikaci teorie marxismu-leninismu v souladu s historickými podmínkami a národní charakteristikou dané země v duchu soběstačnosti.* (Cleaver, 1972)

První zmínky o této ideologii pochází z roku 1955, avšak oficiální uvedení proběhlo 16. prosince 1967 v projevu Kim Ir Sena s názvem „Braňme revolučního ducha samostatnosti, soběstačnosti a sebeobranu, důkladně ve všech oblastech státní činnosti“. Zde rozdělil čučche na tři části. *Čadžu* neboli domácí a zahraniční soběstačnost. Myšlenka *čadžu* znamená, že „každý národ má stejná práva ve vztahu k ostatním státům“. Musí panovat vzájemný respekt a rovnost. *Čarip* značící ekonomickou soběstačnost, silně souvisí s čadžu, jelikož aby byl stát politicky soběstačný od ostatních, musí být schopen zásobovat lidi jak potravinami, tak zbožím. Ekonomická soběstačnost měla být dosažena vybudováním těžkého průmyslu, v čele se strojírenstvím, které by zásobovalo ostatní odvětví průmyslu, včetně zemědělství. A poslední *Čawi*, vojenská soběstačnost, umístila vojáky nad obyčejnou pracovní třídu, což pravděpodobně položilo základy policejnímu státu, kterým se KLTR v průběhu let stala.¹⁷¹⁸

3.1 Stalinismus/marxismus-leninismus/komunismus

Když si vezmeme ideologii čučche ve srovnání s komunismem, vycházejícího z myšlenek Karla Marxe a Friedricha Engelse, najdeme mnoho shod a stejných rysů. V knize *Politické ideologie* Heywood uvádí hlavní myšlenku komunismu z knihy *Komunistický manifest* (1848) od Marxe a to je: „„Likvidace soukromého

¹⁷French, P. (2014). *North Korea : State of Paranoia*. London: Zed Books Ltd. s.46

¹⁸ Lee, G. (2003). The Political Philosophy of Juche. *Stanford Journal of East Asian Affairs*, Volume 3.

vlastnictví.“ Komunistická společnost je tedy beztřídní společností, v níž jsou výrobní prostředky v kolektivním vlastnictví.“ (Heywood, 1994) Marxova vize byla téměř utopická, jelikož vytvoření společnosti bez soukromého vlastnictví, jejíž příslušníci pracují jen pro dobro státu a ostatních v dlouhodobém měřítku nemůže nikdy fungovat a i sám Marx si to uvědomoval.

Ve 20. století se vznikem komunistických stran, byly teorie Marxe a Engelse přizpůsobovány k obrazu daného vůdce, jak z historického hlediska země, tak politického pozadí a hlavně s cílem udržení moci ve státě.

Kim Il-sung vycházel hlavně z bolševického modelu komunismu, založeným Leninem a později Stalinem. Leninův hlavní cíl byl udržení moci s pomocí komunistické vlády. Vyzdvihoval myšlenky revoluce za účelem uchopení moci, zdůrazňoval nutnost přechodného období, mezi proletářskou revolucí a plně rozvinutým komunismem a jeho hlavním cílem bylo svrhnout buržoazní vrstvy a nahradit je dělnickou třídou. Lenin tedy vytvořil diktaturu jedné strany s plnou mocí.

Oproti Leninovi nebyl Stalin žádný politický myslitel, nicméně ideologii obohatil doktrínou socialismu a po upevnění vlády začal s politickými a hospodářskými inovacemi v čele s prvním pětiletým plánem. Tyto pětiletky plně ukončily kapitalistický trh a nastolily státní socialismus. Kim Ir Sen, stejně jako Stalin, zvolil po převzetí moci nejprve tříletý plán pro podporu ekonomiky a později v roce 1957 pětiletý plán taktéž nazývaný jako Čchollima hnutí za účelem rychlého rozvoje státu. Stalin se taktéž zbavoval všech úředníků komunistické strany, na které by padlo podezření z neloajálnosti či kritiky vůči jeho osobě, pomocí tajné policie NKVD (národní komisariát vnitřních záležitostí), což je typické taky pro vládu KLDK.¹⁹²⁰

4. Kim Il-sung

Kim Il-sung (taktéž psán jako Kim Ir-sen, podle ruské transkripce jména), první z vůdců rodiny Kimů, se narodil v malé vesnici Mangyongdae poblíž nynějšího hlavního města KLDK Pchjongjangu, jakožto nejstarší ze tří snů, pod jménem Kim Song-ju, 15. dubna 1912. Kimův otec, Kim Hyong-jip, měl v průběhu okupace problémy s Korejskou národní asociací a v roce 1917 byl vězněn po dobu jednoho roku. V roce 1919 se s celou rodinou přestěhovali do Mandžuska, kde Kim strávil většinu času kromě dvou let studia

¹⁹ Heywood, A. (1994). *Politické Ideologie*. Praha: Victoria Publishing.s.112-120

²⁰ Lim, J.-C. (2009). *Kim Jong Il's Leadership of North Korea*. Oxon: Routledge.s.19

v Pchjongjangu. Ve svých 14 letech ukončil studium na čínské základní škole, aby se mohl plně věnovat komunistické organizaci.²¹ Ještě jako náctiletý kluk se stihnul přidat, ve 30. letech minulého století, k partyzánům korejského odboje proti japonským okupantům, kde si osvojil nové jméno Kim Il-sung po věhlasném partyzánském bojovníkovi.²² V roce 1941 byl Kim s jeho jednotkou donucen k přesunutí do SSSR, kde zůstal po zbytek války. Oženil se s Kim Jong-suk, taktéž partyzánkou, a počali dva syny. Během této doby se Sověti dohodli na jmenování Kim Il-sunga jakožto budoucího velitele Severní Koreje.²³

Partyzánská minulost, která se nedá popřít, zajistila Kimovi skvělou reputaci, jelikož neustoupil do ústraní během válečných let, a ani se nepřidal k Japoncům. Velel jednotce s přibližně 300 muži, s účelem nárazových útoků na japonskou policii v oblasti Mandžuska.²⁴ Tenhle nacionalistický duch byl pod vlivem propagandy zveličován a přeměňován k obrazu svému. Například všichni mladí Korejci se ve školách učili, že Koreu neosvobodila od okupantů USA a spojenecké země, nýbrž Kim Il-sung a jeho partyzánská jednotka s pomocí SSSR a Číny.²⁵ Propaganda taktéž prohlašovala, že velký vůdce bojoval se svými partyzánskými oddíly na hoře Pektusan, zatímco v realitě byl na území SSSR. To ho nejenom ospravedlnilo z nepřítomnosti na korejské půdě v těžkých časech okupace, ale také vytvořilo spojitost mezi ním a údajným posvátným rodištěm Tanguna.

4.1 Kim Il-sung - vládnoucí období

Po návratu do své rodné země, Kim spolupracoval se sověty na rozvoji zejména severní části poloostrova snahou o vytvoření vlády pro budoucí sjednocený stát, což bylo v původním plánu dohodnutém na Jaltské konferenci.

Byla vytvořena Centrální komise pro komunistickou stranu, jejíž hlavní funkcí bylo vytvořit základy pro demokratický stát, pomocí reforem, obnovením ekonomiky a životní úrovně lidí. Komise spustila první zemědělskou reformu 5. března 1946, dále založili stovky nových škol, znárodnili kdysi Japonskem řízené továrny a vydali zákon o rovnosti pohlaví. Všechny tyto reformy se zasloužily o velký úspěch a rychlý rozvoj státu. V roce 1946 se přejmenoval Svaz mladých komunistů na Svaz mladých demokratů, z důvodu

²¹ French, P. (2014). *North Korea : State of Paranoia*. London: Zed Books Ltd.s.76-77

²² Jr., E. R. (2015). *The Evolution of Government and Politics in North and South Korea*. Mitchell Lane Publisher Inc.s.16

²³ French, P. (2014). *North Korea : State of Paranoia*. London: Zed Books Ltd.s.45-48

²⁴ Breen, M. (2012). *Kim Jong-il : North Korea's Dear Leader*. Singapore: John Wiley & Sons Singapore Pte. Ltd.s.20

²⁵ Martin, B. K. (2006). *Under The Loving Care of The Fatherly Leader : North Korea And The Kim Dynasty*. New York: Thomas Dunne Books.s.7

obav možné ztráty mladých lidí v komunistické straně. Dále komise založila Provinční lidový výbor Severní Koreje, kde se ujal role předsedy a později v tomtéž roce založil také Dělnickou stranu z obav svrhnutí předešlé komunistické strany.²⁶

Do čela státu, jakožto předseda, se dostal 3. listopadu 1946, údajně plně demokratickými volbami a v roce 1947 založil Lidové shromáždění Severní Koreji, hlavní zákonodární orgán státu, a pravomoci, jež měl Provinční lidový výbor tak přesunul na Lidové shromáždění. Dále byl zvolen předsedou Lidového výboru, čímž převzal veškeré vládnoucí orgány. Pomocí Lidového výboru vytvořil propracovaný hierarchický systém skrz volby do komisí daných okresů od nejvyšších hodností, až po ty nejnižší funkce, což bylo důležitým milníkem k přechodu na socialistický stát.²⁷

Během let 1947 až do začátku korejské války v roce 1950 se Kim Il-sung věnoval především rozvoji ekonomiky, posílení armády, zemědělství a životní úrovně lidí prostřednictvím dalších reforem a osobních návštěv továren a polí, kde rozdával pracovníkům rady. Dle severokorejských záznamů se jim dokonce podařilo splnit ekonomický plán o půl roku rychleji, než bylo původně plánováno. To dalo pravděpodobně Kimovi dostatečné sebevědomí na snahu o sjednocení celého poloostrova pod jeho vládu, které vyústilo v roce 1950 začátkem Korejské války.(viz. kapitola 1.3 Korejská válka 1950-1953)

Severní část poloostrova, stejně tak jako jižní, se po válce ocitly v dezolátním stavu. Továrny, města i vesnice byly z velké části v důsledku bombardování a přesunu vojsk zničeny a ekonomický a zemědělský pokrok, kterého země dosáhla během let 1947-1950, byl tímto na nule. Kim nezháležel a začal s neprodlenou reformací státu, obnovením ekonomiky a posílením armády, kvůli obavám z možného znovu-překročení 38. rovnoběžky jižní armádou.

Rekonstrukce měla základ v těžkém průmyslu a postupně se propracovala až k zemědělství a lehkému průmyslu, Kim tedy zvolil podobnou strategii jako po druhé světové válce. Poválečnou reformaci rozvrhnul na tři etapy. První byl půlroční až roční přípravný plán, dále tříletý plán s cílem navrátit ekonomiku do stavu před korejskou válkou a poslední pětiletý plán, který měl položit základy socialistické industrializace.²⁸

²⁶Cleaver, E. (1972). JUCHE! The speeches and Writings of Kim Il Sung. New York: Grossman Publisher.s.12-15

²⁷ *Kim Il Sung : Condensed Biography*. (2001). Pyongyang: Foreign Languages Publishing House.s.143-144

²⁸ *Ibid.*s189-190

První fáze byla do půl roku kompletní včetně funkčních továren na výrobu a zprovozněných kolejnic. Kim apeloval na všechny úředníky, aby správně organizovali efektivní rozdělení práce pro co nejrychlejší výsledky. Dle severokorejských zdrojů Kim údajně také navštěvoval všechny továrny a pracoviště, kde radil pracovníkům a kontroloval pokrok. Souběžně s tříletým plánem se postupně snažil zlepšovat úroveň života běžných lidí budováním nových škol a obydlí, zvyšováním platů a snižováním nájmu.²⁹

Nicméně prohraná válka musela mít nějakého viníka, a proto se poválečné období stalo mimo jiné obdobím rázných politických čistek ve straně. Na shromáždění v roce 1950 jmenovitě vytýkal chyby a svaloval obvinění na jednotlivé členy strany. Někteří byli svrženi veškerých hodností, jiní uvrženi do táborů či rovnou popraveni. Tímto chtěl Kim pravděpodobně nastolit respekt a zbavit se tak veškerých neloajálních společníků.³⁰ Tyto čistky se táhly několik let a prakticky přetrvaly do dnešní doby, kdokoliv s podezřením či vystupováním proti režimu se stal terčem.

Kim se i přes neúspěch nevzdával snu sjednocené Koreje. Avšak nebyl dostatečně silný k přímému souboji s americkými vojáky, nyní sídlících na jižní části poloostrova jakožto spojenci. To mu zabránilo k opětovnému pokusu o překročení rovnoběžky. Pokoušel se tak rozbít politický systém zevnitř a to vysíláním tajných agentů na jih s účelem přesvědčit ostatní o přechodu ke komunismu. Kim také navrhnul dohodu o zachování pouze sta tisíc vojáků na obou stranách, jelikož měl nedostatek pracovní síly na ekonomický rozvoj a musel využívat své vojáky, Korejská republika však nijak nezareagovala.³¹

Na rozdíl od poválečného období jihu vytvořil Kim viditelný ekonomický rozmach státu a také se to snažil dávat najevo. Skrze propagandu vyhlásil KILDR za rovnostářský ráj a dokonce nabídnul jihu potravinovou pomoc, práci pro nezaměstnané a ochranu sirotků. V tomto období emigrovalo mnoho Korejců na sever.³² Avšak k slibovanému ráji měla Korea ještě daleko.

Jelikož se zemědělský rozvoj státu nezdál vedení dostačující, strana přišla v roce 1958 (někdy uváděno 1956) s kolektivizací veškeré zemědělské půdy a následným hnutím

²⁹ *Kim Il Sung : Condensed Biography.* (2001). Pyongyang: Foreign Languages Publishing House.s.192-194

³⁰ Martin, B. K. (2006). *Under The Loving Care of The Fatherly Leader : North Korea And The Kim Dynasty.* New York: Thomas Dunne Books.s.86

³¹ *Ibid.*s.98-99

³² *Ibid.*s.100-101

Čchollima, jehož hlavním symbolem byl mýtický okřídlený kůň. Ten měl symbolizovat rychlost revoluce a byl převzat z čínského vzoru zemědělské revoluce.³³

Rok 1956 přinesl další čistky, tentokrát proti jenanské (pročínské) frakci³⁴, jež zpochybňovala jak kult osobnosti, tak samotnou vládu Kima. Z dochovaných dopisů vyslaných do SSSR členové jenanské frakce popisují krutost systému, nadměrné daně a přetrvávající chudobu i přes opětovné sliby od státu o lepší budoucnosti. Jenanská frakce tedy cítila nutnost oponovat a vystoupili na setkání ústředního výboru, nicméně jejich kritika vlády byla potlačena ostatními členy. Někteří tedy z obav o vlastní život neprodleně opustili KLDŘ do Číny, jiní byli vystaveni trestu.³⁵

V tomtéž období vznikly nepokoje mezi stranou a Sověty. Nelíbily se jim jejich liberální myšlenky a nové vedení po Stalinově smrti. Kim svolal všechny studenty, kteří byli vysláni za studiem do SSSR zpět domů. Postupně také přinutili veškerá smíšená manželství (tedy sovětská či východoevropská manželka a korejský muž) k rozvodu a ženy vyhostili ze země. Zmínky o sovětech zmizely z novin a postupně také měnili propagandu, která připisovala zásluhy právě SSSR. Vztahy se zlepšily až později v šedesátých letech (1965) s nástupem více konzervativního L.I. Brežněva.³⁶

Šedesátá léta byla také obdobím krize s čínskými spojenci. KLDŘ si nicméně uvědomovala potřebu udržet spojení právě s Čínou a Sovětským svazem a proto přešla v průběhu sedmdesátých let k utužení vztahů, aby mohla získávat finanční pomoc obou navzájem rivalským státům. S postupně kolabující ekonomikou byla KLDŘ na sponzorských darech prakticky závislá.³⁷

Finanční nezávislost se KLDŘ snažila vybudovat v sedmdesátých letech skrz půjčky z mezinárodních trhů, ekonomice to však nijak nepomohlo a do konce sedmdesátých let země měla dluh přes 600 milionů dolarů. S tímto narůstajícím zadlužením a upadající ekonomikou se začaly objevovat nelegální incidenty. Nebylo překvapující, když policie našla u korejských diplomatů drogy, padělané peníze, alkohol a další cenné zboží, které se

³³ Myers, B. (2013). *Nejčistší rasa : Jak Severokorejci vidí sami sebe a proč je důležité to vědět*. Praha: IDEÁL.s.38

³⁴ Ibid.s.38

³⁵ Martin, B. K. (2006). *Under The Loving Care of The Fatherly Leader : North Korea And The Kim Dynasty*. New York: Thomas Dunne Books.s.106-107

³⁶ Lankov, A. (2015). *The Real North Korea : life and politics in the failed Stalinist utopia*. United States of America: Oxford University Press.s.19-20

³⁷ Ibid.s.21

následně snažili prodat v zahraničí. Nicméně, tyto pokusy o nelegální obchod uvrhly ještě horší světlo na Severokorejce, než měli předtím.³⁸

V šedesátých letech Kim pokračoval se svou strategií infiltrovat levičáky do jihokorejské politické scény vytvořením tzv. komunistického undergroundového hnutí, které nepřineslo žádné razantní úspěchy. Proto 21. ledna 1968 vyslal do Soulu jednotku 31 mužů s cílem zaútočit na prezidentský palác, zabít tehdejšího prezidenta Pak Čung-hui a všechny ostatní přítomné. Tento plánovaný útok byl s časovým předstihem prozrazen a Jihokorejci zabili 29 členů invaze ještě před vniknutím do paláce, jednoho zajali a jednomu se podařilo vrátit zpět do Severní Koreje. Tam byl přivítán jako válečný hrdina a získal pozici generála. Kim Il-sung zamýšlel tímto útokem nejen sesadit prezidenta ale také vyvolat revoluci v Korejské republice. Opět neúspěšně.³⁹

Po útoku na Modrý dům začalo eskalovat napětí v demilitarizované zóně na 38. rovnoběžce. Severokorejci často napadali hlídky v DMZ, jak jihokorejské tak americké. Dokonce v roce 1968 zajali americkou vojenskou loď *Pueblo*, kterou drželi přes rok v zajetí spolu s členy posádky.⁴⁰

Napětí povolilo v červenci roku 1972 kdy Sever a Jih podepsali dohodu o vzájemné toleranci a komunikaci, která přetrvala až do dnes. I když KLRD přicházela s občasnými provokacemi, jako například v listopadu 1987, kdy Severokorejci zaútočili na letadlo, aby vyvolali spekulace a bezpečnosti Soulu s blížícími se Olympijskými hrami.⁴¹

Rána pro čínsko-korejské vztahy přišla v roce 1971 návštěvou Pekingu americkým prezidentem Nixonem. Kim cítil zradu ze strany Pekingu a toto diplomatické jednání vnímal jako podlehnutí americkým imperialistům. Také to u Kima vyvolalo nutnost zlepšit vztahy s jihem, z čehož vyplynula výše zmíněná dohoda o toleranci a komunikaci. Mao však nehodlal rozpoutávat rozepře s tak dlouhodobým spojencem a vyslali KLRD vojenskou a ekonomickou podporu.⁴²

S nástupem Cartera přišla změna a opětovné napětí na poloostrově. Carter se rozhodnul stáhnout většinu vojáků z jihu, což zanechalo Korejskou republiku v nejistotě. V DMZ dokonce došlo k násilnému střetu, kvůli sporu o pokácení topolu (1976), při čemž zemřeli

³⁸ Lankov, A. (2015). *The Real North Korea : life and politics in the failed Stalinist utopia*. United States of America: Oxford University Press.s.22-23

³⁹ Ibid.s.32

⁴⁰ Ibid.s.33

⁴¹ Ibid.s.33-34

⁴² French, P. (2014). *North Korea : State of Paranoia*. London: Zed Books Ltd.s.275-277

dva američtí vojáci. Kissinger (ministr mezinárodních vztahů v průběhu amerických voleb) měl rozhodnout, jak USA zareaguje na tento spor. Prvně chtěl zaútočit zpět, ale jelikož by to pravděpodobně vedlo k válce, zůstal pouze u zvýšení jednotek na několika místech podél 38. rovnoběžky. Na to KLDK reagovala válečnou pohotovostí. Brzo poté se Američané opět vydali do společné bezpečnostní oblasti a topol pokáceli. Poté se Kim rozhodnul odsouhlasit rozdělení bezpečnostní zóny, aby se omezily střety vojáků.⁴³

Po nástupu do funkce Carter naplnil své volební sliby a postupně začal stahovat americká vojska z poloostrova, což vyvolalo nejistotu jak v Soulu, tak v Tokiu. Američané byli stále zaneprázdněni stahováním vojsk z Vietnamu a Kim zvažoval možný útok na jih. Neměl však podporu ani od jednoho ze svých asijských spojenců (Čína a SSSR).⁴⁴

USA a KR podstoupily v roce 1978 vojenské cvičení pod názvem Team Spirit (neboli Týmový duch), které znepokojilo Pchjongjang a jako reakci na cvičení posílili svá vojska. Carter také zjistil o infiltračních tunelech, nacházejících se pod DMZ a rozhodnul se pozastavit stahování vojsk z obav rostoucího napětí mezi státy. Ve finále na poloostrově zůstalo okolo 37 000 amerických vojáků.⁴⁵ USA později odhadnula, že na severní straně poloostrova se bude nacházet přibližně 560 000 až 600 000 vojáků. Tato čísla zařadila v tehdejší době KLDK jakožto patnáctou zemi s největší armádou na světě.⁴⁶

Během prosince 1988 a září 1993 se konalo 37 setkání mezi USA (nyní s Reaganem ve vedení) a KLDK. K čemuž přispěly incidenty jako povstání v Kwangdžu a razantní demokratická změna na jihu, atentát na korejského presidenta a nemizící napětí v DMZ.

V devadesátých letech Kim spustil jaderný program a USA s KR zvolily taktiku sankcí a odměn s cílem denuklearizovat poloostrov. S pádem SSSR a s posilující armádou na jihu se sever cítil v utlačení a přicházela velká ekonomická krize. Kim neměl co ztratit a proto se rozhodnul odstoupit od protijaderných dohod v roce 1993.⁴⁷

Smrt "velkého" vůdce zasáhla celý severokorejský národ, když 8. července 1994 zemřel na zástavu srdce. Informace o jeho smrti byly zveřejněné 38 hodin poté a nikdo je neočekával, jelikož si Kim i přes jeho zdravotní potíže udržoval pilný program. Přece

⁴³ French, P. (2014). *North Korea : State of Paranoia*. London: Zed Books Ltd.s.278-279

⁴⁴ Ibid.s.279-285

⁴⁵ Ibid.s.279-285

⁴⁶ Martin, B. K. (2006). *Under The Loving Care of The Fatherly Leader : North Korea And The Kim Dynasty*. New York: Thomas Dunne Books.s.139

⁴⁷ French, P. (2014). *North Korea : State of Paranoia*. London: Zed Books Ltd.s.285-292

jenom necelý měsíc nazpět ještě jednal s bývalým prezidentem Carterem o jaderném programu a v plánu byla další mezinárodní jednání.

Lim v knize popisuje, že občané působili opravdu zdevastovaně a obávali se budoucnosti bez jejich velkého vůdce. Přestože bylo očekávané nástupnictví jeho syna Kim Čong-ila. Ten byl po smrti svého otce celých sto dní v ústraní a pravděpodobně plánoval politické záležitosti s převzetím moci. Na shromáždění s nejvyššími kádry KILDR se Kim snažil všechny ujistit o nekonečné přítomnosti jeho otce a vytvořil tak prezidentskou pozici, ve které tak bude navěky nad národem vládnout právě Kim Il-sung. Přestože ostatní pozice převzal právě jeho syn. Kim Čong-il se po ruském vzoru rozhodnul nabalzamovat tělo velkého vůdce a uložit ho do „svatyně“ nově vybudované na místě kde vůdce trávil téměř veškerý svůj čas a to v Kumsusan aule.⁴⁸

4.2 Kim Il-sung – kult osobnosti

„Je tím nejnaivnějším, nejspontánnějším, nejvíce milujícím a nejčistším Korejcem – nejkorejšťejším z Korejců všech dob... Kim Ir-sen je „symbolem vlasti“.“ (Myers, 2013)

Propaganda se v Severní Koreji v průběhu času vyvíjela a zdokonalovala. Od vytváření kultu osobnosti prostřednictvím příběhů, plakátů, soch, úprav historie, písniček, básniček až po všudypřítomné obrazy vůdců.

Téměř veškeré písně či árie, které můžeme slyšet v severní Koreji, opěvují velkého vůdce Kim Il-sunga. Zpěváci skrz tyto písně uctívají jeho osobou, podobně jako křesťané opěvují Boha a Ježíše v kostele. Mají nádech něžnosti, nadšení a vybízejí k slavnostní atmosféře. Taktéž v dokumentárních filmech a zprávách, produkovaných v KILDR, hraje v pozadí něžná, melancholická hudba při zobrazení vůdcovy tváře, která může v občanech podvědomě evokovat kladné pocity. Martin ve své knize zmiňuje, že mu lidé neustále vyprávěli příběhy o Kim Il-sungovi a jeho dobročinnosti. *„Například, údajně vyslal tým doktorů s léky „v hodnotě malé továrny“ jeho soukromým letadlem obyvateli, když slyšel, že obyvatel v horách je vážně nemocný.“ (Martin, 2006)* Veškeré benefity či dárky chodily ve jménu vůdce jako dar. Čímž se snažil posilnit kladné pocity občanů, vůči jeho osobě. Každý rok na jeho narozeniny taktéž strana zasílala na jeho počest dárky všem dětem jakožto důkaz jeho lásky. Dalším z nápadů propagandy byly odznaky s vůdcovou tváří. Ilustrace ve školních knížkách vyobrazují Kima a jeho hrdinné činy. Na některých je

⁴⁸ Lim, J.-C. (2009). *Kim Jong Il's Leadership of North Korea*. Oxon: Routledge.s.106-107

nakreslen jako dítě, jindy jako partyzánský hrdina nebo v některých případech obklopen dětmi s nádechem svatozáře kolem jeho hlavy.⁴⁹

Vzniku kultu osobnosti v severní Koreji prospěla nejen uzavřená homogenní společnost, na relativně malém území, ale hlavně charisma a vůdcovské schopnosti Kima a jeho dedikace sblížit se se svými občany. Hunter ve své knize zmiňuje, že Kim údajně za jeden rok strávil 15 až 20 dní v každé severokorejské provincii, což činí celkem 150 až 225 dní mimo hlavní město. Během roků 1950 a 1961 údajně provedl přibližně 1 300 inspekcí po celé zemi a v průběhu 30 let procestoval téměř 511 000 km. Poskytoval poradenství na téměř 706 zemědělských místech 3 943 krát a na každém z těchto míst jsou vystaveny plakáty s datací a jeho slovy. Kolem osobnosti Kim Il-songa se v průběhu času vytvořila jakoby posvátná aura, na čemž se ve velké míře podílel jeho syn, a všechna místa, která navštívil, objekty, kterých se dotknul i jeho rodina jsou tímto jedinečná a lidem uctívána. Továrny, farmy, univerzity, školky i pouhá místa na ulici, či sedátko v metru, spojovaná nebo navštívená vůdcem, jsou označena plakety na jeho počest.

Dalším téměř náboženským aktem bylo vystavení svatyně v Myongyongdae, rodném místě Kim-Il Songa, jakožto místo pro uctívání jeho, i jeho blízké rodiny. Občané konali poutě ve velkých skupinách a za den navštívilo tuto svatyni až 10 000 Severokorejců i zahraničních turistů, kteří měli Myongyongdae v rámci zájezdu do Pchjongjangu a jeho okolí.

Po mnoho let Severokorejci začínali i končili den úklonem k portrétům velkých vůdců. Tyto portréty byly vydávány do každé domácnosti státem a byla občanská povinnost udržovat je ve skvělé kondici bez smítka prachu. Typicky se vyskytovaly uprostřed největší/nejvýraznější zdi v obydlí. Tyto portréty byly povinností nejen v domech, ale také na veřejných institucích jako jsou školy, nemocnice a továrny.⁵⁰

Propaganda, i přes opěvování vůdce jako hrdinného partyzánského bojovníka, nikdy nevyobrazovala na obrazech a plakátech vůdce v boji, aby zachovali jeho naivitu a čistotu. Spíše byl zobrazován, jak pomáhá svým jednotkám. V některých případech ho

⁴⁹ Martin, B. K. (2006). *Under The Loving Care of The Fatherly Leader : North Korea And The Kim Dynasty*. New York: Thomas Dunne Books.s.4-8

⁵⁰ Hunter, H.-L. (1999). *Kim Il-song 's North Korea*. Westport: Praeger Publisher.s.16

dokonce před japonskými okupanty chránila se zbraní jeho manželka, Kim Jong-suk, která také bojovala v partyzánské jednotce.⁵¹

Na počest jeho šedesátých narozenin nechal jeho syn Kim Čong-il vystavět v roce 1972 na kopci Mansundae v Pchjongjangu 20 metrů vysokou bronzovou sochu jeho osoby. Nechal zrekonstruovat památník v jeho rodišti, také muzeum a všechny místa navštívená velkým vůdcem.⁵²

5. Kim Čong-il

Kim Čong-il se údajně narodil 16. února 1942 v partyzánském kempu sídlícím na posvátné hoře Pektusan. O místě a roku narození se však vedou spekulace, jelikož některé zdroje uvádí, že se narodil v roce 1941 v jednom z ruských partyzánských kempů. Mezi lety 1942 až 1945 žil spolu s matkou, mladším bratrem a sestrou v Rusku, kde si osvojil základy jazyka a získal přezdívku Yura, která mu zůstala i po návratu do Pchjongjangu po ukončení války. Jeho dětství obnášelo spoustu dramatických událostí počínajíc osvobozením poloostrova a jmenováním jeho otce vůdcem KLDK. Když mu bylo pouhých šest let, byl svědkem utonutí jeho mladšího bratra, a v pouhých osmi letech přišel také o matku, která umřela kvůli těhotenským komplikacím a velice poznamenala budoucí vývoj Kim Čong-ila.⁵³ Martin ve své knize uvádí, že od úmrtí jeho matky ztratili nad výchovou Kima kontrolu a započalo tak zrození „mladého prince“, který si dělal, co chtěl.⁵⁴

Během jeho školních let měl spoustu privilegií a výhod ze strany učitelů. Nejdříve navštěvoval Namsan školku poté stejnojmennou základní školu, pro děti z vyšší třídy. V roce 1950 musel být Kim spolu s jeho sestrou evakuován z důvodu korejské války do Mandžuska. Zpět do KLDK se vrátil v roce 1952 a do konce války zůstal žít se studenty ve škole. Po dokončení základního vzdělání studoval na Namsan střední škole a aktivně se zapojoval do vedení studentského spolku jakožto zástupce. Od dětství vzhlížel ke svému otci, což ho pravděpodobně inspirovalo k vedení ostatních a taky k pilnému studování hlavně praktických věcí. Dle ostatních byl skvělý student, ambiciózní a velice společenský, avšak Breen ve své knize uvádí, že jakožto dítě vysoce postaveného otce postrádal úctu k autoritám a často si na své učitele vyskakoval. Jeho dospívající léta obnášela tři politicky

⁵¹ Myers, B. (2013). *Nejčistší rasa : Jak Severokorejci vidí sami sebe a proč je důležité to vědět*. Praha: IDEÁL.s.101

⁵² Lim, J.-C. (2009). *Kim Jong Il's Leadership of North Korea*. Oxon: Routledge.s.44

⁵³ Ibid.s.11-13

⁵⁴ *Under The Loving Care of The Fatherly Leader : North Korea And The Kim Dynasty*. New York: Thomas Dunne Books.s.216-217

velmi důležité události, které zformovaly stát a upevnily kult osobnosti, a to politické čistky, představení ideologie čučche a hnutí Čchollima. V září 1960, nastoupil Kim na univerzitu Kim Il Songa v Pchjongjangu se zaměřením na politickou ekonomii s odhodláním získat veškeré revoluční myšlenky, postupy a teorie spojené s vedením a myšlenkou čučche, aby byl připraven na jeho budoucí působení ve straně, do které vstoupil v roce 1961.^{55 56} Jeho působení na univerzitě bylo působivé v mnoha ohledech. Měl skvělé výsledky, zveřejnil okolo tisíc dvě stě prací, včetně proslovů a smluv, zabývající se různými disciplínami od filozofie po ekonomiku a aktivně vedl studentky k veřejným pracím. Také cestoval po státě s cílem získat rozhled a potřebné informace ohledně ekonomiky, kultury a politiky KLRD.⁵⁷ O pravdivosti těchto úctyhodných univerzitních let však můžeme pouze spekulovat, jelikož jak už bylo zmíněno v kapitole „Kult osobnosti“, jednou z hlavních propagandistických taktik je zveličování a připisování zásluh jedinci, kolem něhož se kult osobnosti pohybuje.

6.1 Kim Čong-il - práce ve straně

Kim vstoupil do strany během jeho univerzitních studií, ale plně se jí začal věnovat až po dokončení školy 19. června 1964. Nastoupil do nejvyššího orgánu strany a to do organizačního odvětví ústavní komise, jež řídila a kontrolovala veškeré záležitosti. Prvně byl pod sekci centrálního řízení, zanedlouho však přestoupil do sekce všeobecné správy, jež měla na starost kanceláře Národní obrany a Železniční úřad. Mimo jiné byl zapojen do bezpečnostního úřadu svého otce. Po krátkém působení v kancelářích sekretariátu premiéra udělal Kim v roce 1966 razantní skok povýšením na vedoucího Organizačního oddělení, kde pracoval se zkušenými kádry s vyššími hodnostmi. Kim uvedl, že na počátku jeho kariéry v Organizačním oddělení měl problém s respektováním těchto starších kolegů což je opakující se jev jeho osobnosti už od dětství.⁵⁸ Až do úmrtí jeho otce pracoval pro stranu a věnoval se posílení kultu osobnosti jeho otce a šíření myšlenek čučche. Věděl, že si musí vybudovat respekt mezi bývalými partyzánskými veterány, vyššími kádry a především u jeho otce, jakožto schopný vůdce strany, který si zaslouží převzít pozici po svém otci. To měl prakticky zajištěné s novou vyhláškou z roku 1972 o rodovém nástupnictví.

⁵⁵ Lim, J.-C. (2009). *Kim Jong Il's Leadership of North Korea*. Oxon: Routledge.s.31-32

⁵⁷ *Under The Loving Care of The Fatherly Leader : North Korea And The Kim Dynasty*. New York: Thomas Dunne Books.s.217-225

⁵⁸ Lim, J.-C. (2009). *Kim Jong Il's Leadership of North Korea*. Oxon: Routledge.s.36-37

6.2 Kim Čong-il - vládní období

Po smrti jeho otce Kim Čong-il oznámil převzetí jeho titulu jakožto generálního tajemníka státu a předsedy Komise národní obrany, což se komisi údajně nelíbilo, jelikož byl o dost mladší než její dlouholetí členové, a nebyli si jisti jeho schopnostmi vládnout, kvůli časté nerozhodnosti v jednání.⁵⁹

Devadesátá léta v KLR přinesla jednu z největších ekonomických krizí, kterou Severokorejci doposud zažili. Prvním úderem bylo zrušení obchodu s SSSR, který se mezi lety 1990 až 1994 snížil z 2,56 bilionu dolarů na 0,14. Následovalo snížení mezinárodní pomoci, což vyústilo v celkový kolaps již upadající ekonomiky. Mezi lety 1991 až 1999 je vedený pokles HDP o 36,6 procent.⁶⁰

Hladomor propaganda shazovala zejména na velké povodně v letech 1995 a 1996, ale předcházela tomu špatná taktika umělého zavlažování (závislém na elektřině) a systému terasovitých polí, náchylných na erozi v kombinaci s přívalovými dešti. Z původních 5 miliónů metrických tun obilí, nutných pro udržení přidělového systému vedeného státem, KLR vypěstovala v roce 1996 pouze polovinu. Tím zkolaboval také přidělový systém a dolehlo to i na zaměstnance vysokých pozic v Pchjongjangu. Ostatní, zejména farmáři mimo velká města, si začali tvořit vlastní menší políčka v horách pro svou obživu. V tomto období také vznikl razantní nárůst černých trhů a nelegálního obchodu ve větších městech, jelikož to byla jediná možnost, jak získat nějaký přísun peněz a potravy. Ti, kteří se odmítali nelegálních aktivit účastnit, zemřeli hlady. Přesná čísla obětí tohoto hladomoru nejsou k dispozici, avšak některé neziskové organizace uvádí čísla sahající až ke třem miliónům obětí.⁶¹

Na začátku roku 1996 Kim přirovnal probíhající ekonomickou krizi k těžkým dobám partyzánských let jeho otce, po kterých získalo období mezi lety 1995 až 1999 název Namáhavý pochod. „*Namáhavý pochod byl pravděpodobně nejtěžší období v severokorejských dějinách od korejské války. Lidé umírali hlady a ztráceli víru v komunismus a ideologická indoktrinace myšlenek čučche už nebyla tak účinná jako dříve. Legitimita Kim Čong-ilova režimu byla v ohrožení.*“⁶²

⁵⁹ French, P. (2014). *North Korea : State of Paranoia*. London: Zed Books Ltd.s.90-91

⁶⁰ *The Real North Korea : life and politics in the failed Stalinist utopia*. United States of America: Oxford University Press.s.78-79

⁶¹ *Ibid*.s.80-85

⁶² Lim, J.-C. (2009). *Kim Jong Il's Leadership of North Korea*. Oxon: Routledge.s.110

V roce 1998 Kim začal se snahou obnovením ekonomiky pomocí turistického projektu v Diamantových horách, vybudováním speciální administrativní zóny v Sinuidžu, průmyslové zóny v Kaesongu (Kaesong Industrial Area - KIA) a červencovými ekonomickými opatřeními v roce 2002.⁶³ „V srpnu 2000, po summitu, Hyundai a Severní Korea uzavřely oficiální dohodu o založení KIA. K únoru 2008 postavilo 65 jihokorejských firem továrny a vyrábělo své produkty v KIA.“⁶⁴

Dalším velkým krokem byla Kimova otevřenost k jednání s okolními státy. V roce 2000 se uskutečnil summit mezi Kim Čong-ilem a jihokorejským prezidentem Kim Te-džungem, kde se zaobírali především otázkou spojení dvou států. Tento summit byl brán jako menší příprava na následující summity s USA. Kim nejdříve vyslal velvyslance do USA a na oplátku pozval Billa Clintona do Pchjongjangu (říjen 2000). Nejdříve ale dorazila Madeleine Albrightová, s kterou probíral snížení produkce raket a zbraní s oplátkou kompenzace. O rok později Kim navázal styky s dalšími dvanácti demokratickými státy a Evropskou unií. V časech ekonomické krize šly tedy principy čuče strany a Kim se otevřel všem možnostem, které by mohly zachránit situaci z devadesátých let.⁶⁵

Na rozdíl od předešlých summitů, dopadnul japonsko-korejský summit fiaskem (září 2002). Kim se otevřeně přiznal k únosům japonských občanů a potvrdil tak japonské spekulace. I přes omluvu se ministr Koizumi rozhodnul odmítnout pomoci KLDŘ, dokud se plně nevyřeší politické vztahy. Další jednání měli v roce 2004, nicméně vztahy výrazně nevytěpšily.⁶⁶

Další změna vztahů, nyní se Spojenými státy, přišla v lednu 2001 inaugurací nového presidenta George W. Bushe, který přidal KLDŘ na osu zla (Írán, Irák, KLDŘ).⁶⁷ Nejprve jednal zejména s Japonskem a Jižní Koreou, později začal vézt dialog s Kimem. Jeho jednání bylo oproti Clintonovi a Kim Te-džunga víc agresivní a nekompromisní. „Sluneční politika“ šla tedy stranou s přetrvávajícím napětím kvůli vývoji jaderných zbraní.⁶⁸

V období všech těchto summitů a snah Kima zlepšovat vztahy s okolními státy, Peking zorganizoval tzv. „Six-party talks“ neboli šestistranné rozhovory, zahrnující Čínu,

⁶³ Lim, J.-C. (2009). *Kim Jong Il's Leadership of North Korea*. Oxon: Routledge.s.167-168

⁶⁴ *Ibid.*s.168

⁶⁵ *Ibid.*s.165-166

⁶⁶ *Ibid.*s.166

⁶⁷ Pritchard, C. L. (2007). *Failed diplomacy : the tragic story of how North Korea got the bomb*. Washington, D.C.: the brookings institution.s.1

⁶⁸ French, P. (2014). *North Korea : State of Paranoia*. London: Zed Books Ltd.s.303-305

Japonsko, Rusko, USA, Korejskou Republiku a KLDR. První setkání se uskutečnilo v Pekingu v roce 2003, kde stanovili hlavní body rozhovorů. Všechny strany souhlasily se vstřícným jednáním a vzájemné toleranci a jejich hlavní snahou bude denuklearizace Korejského poloostrova. Rozhovory mají pokračovat, dokud se situace plně nevyřeší. Z prvních třech setkání vzešel pouze souhlas o výše zmíněné denuklearizaci, poté přišla dlouhá prodleva, jelikož Kim nechtěl přistoupit na další jednání a pravděpodobně čekal na výsledek amerických voleb. Avšak v roce 2005 se Kim rozhodnul vrátit k šestistranným jednáním. Když se KLDR prohlásila za stát vlastníci jaderné zbraně, Bush naléhal na Čínu, aby omezila potravinovou pomoc a ropu, kterou zásobovala KLDR. Čína ale nesouhlasila a KLDR poslala ještě větší zásoby než kdy předtím.⁶⁹

V průběhu pátého kola jednání 9. října 2006 KLDR úspěšně otestovala svou první jadernou zbraň. Kim zdůvodnil nutnost testu, kvůli útlaku a stoupajícím sankcím ze strany USA.⁷⁰

Šesté a taky poslední kolo jednání se konalo v roce 2007. Kvůli velkým prodlevám mezi jednáními bylo těžké dospět k uceleným dohodám. KLDR odsouhlasila inspekce a kontrolu nad výrobou jaderných zbraní, dostali vyšší sankce, ale také finanční a potravinovou pomoc od ostatních států.⁷¹

I po pěti letech vládního období Bushe nepřišly žádné změny a oba se často slovně napadali. Kim Bushe popsal v novinách *Rodong Shinmun* jako ignorantského a necitlivého muže, který postrádá základy diplomatického jednání. Bush naopak viděl Kima jako nebezpečného muže, který nechává vyhladovět svůj lid a ohrožuje východní Asii jadernými zbraněmi. V rozhovoru také vyjádřil nesouhlas ohledně zasilání jakékoliv pomoci KLDR, jelikož si nemůže být jist, kam budou zaslané produkty směřovat. Kim se tedy v roce 2005 rozhodnul odstoupit od veškerých dohod ohledně zbraní, dokud bude Bush prezidentem.⁷²

I přes summit s Jižní Koreou byl Kim zdrženlivý ohledně plánů o možném sjednocení kvůli obavám, že by to mohlo dopadnout jako Východní a Západní Německo po druhé světové válce. Proto se stále přikláněl více k ekonomickému spojení s Čínou. Do roku

⁶⁹ Pritchard, C. L. (2007). *Failed diplomacy* : the tragic story of how North Korea got the bomb. Washington, D.C.: the brookings institution.s.102-109

⁷⁰ Ibid.s.150

⁷¹ Ibid.s.133-135

⁷² Pritchard, C. L. (2007). *Failed diplomacy* : the tragic story of how North Korea got the bomb. Washington, D.C.: the brookings institution.s.13-16

2004 KLDK uzavřela obchod s 300 firmami, z nichž 120 bylo čínských. Obchod s Jižní Koreou mezi lety 2000 až 2004 vzrostl o necelé 2%, obchod s Čínou vzrostl až o 16%.⁷³

Druhý summit mezi Severní a Jižní Koreou se uskutečnil v říjnu 2007 v Pchjongjangu. Kim se setkal s Ro Mu-hjonem, kterému pomalu končil mandát. Navazovali na předešlý summit z roku 2000, reflektovali na vývoj vztahů během uplynulých sedmi let a zabývali se stanovením osmi bodů ohledně socio-ekonomické spolupráce, národní bezpečnosti a politiky. Prvním bodem jednání byly možné metody spojení obou států v konfederaci či federaci. Kim i Ro souhlasili o udržení míru a dodržování všech dosavadních vojenských opatření a také chtěli svolat summit států zapojených do korejské války a oficiálně stanovit příměří na Korejském poloostrově. V ekonomické části jednali například o vylepšení železnice do Pchjongjangu, rozšíření průmyslové zóny v Kaesongu či o zřízení společné rybářské zóny.⁷⁴

Jeden z hlavních problémů vznikajících uvnitř státu byly nelegální trhy a obchod, který měl rozmach během ekonomické krize 90. let. Kim se nejprve snažil zbavit občany našetřených peněz. Občané si mohli vyměnit 399NKW na bankovky a 30 000NKW mohlo být uloženo do banky. Občané, kteří měli větší zásoby peněz v hotovosti, tak ztratili veškeré svoje úspory ze dne na den. Poté Kim vyhlásil přechod z amerického dolaru na eura. Věřil, že tím zničí milióny dolarů. Nijak tím však nepomohl Severokorejčům, byl to spíše další nepřímý útok, aby ukázal USA, že nesouhlasí s jejich sankcemi.⁷⁵

Proti tržnicím vydal Pchjongjang první opatření 1. června 2002. Zaprvé, tato opatření zahrnovala drastické zvýšení cen, například cena rýže stoupla o 550%. Zadruhé, firmy a továrny dostaly větší svobodu v určitých aspektech řízení. A v neposlední řadě založení „veřejných trhů“, které nepředstavovaly prakticky nic nového, byly však více regulované vládou.⁷⁶

V říjnu 2005 Kim vyhlásil navrácení přidělového systému, jako bylo za dob jeho otce. Během jednoho roku se podařilo systém v plné míře navrátit v hlavním městě, lidé dostávající přiděl mimo hlavní město museli mít vysoké pozice, aby vůbec něco dostali.⁷⁷

⁷³ Lim, J.-C. (2009). *Kim Jong Il's Leadership of North Korea*. Oxon: Routledge.s.122

⁷⁴ Ibid.s.120

⁷⁵ French, P. (2014). *North Korea : State of Paranoia*. London: Zed Books Ltd.s.219-221

⁷⁶ *The Real North Korea : life and politics in the failed Stalinist utopia*. United States of America: Oxford University Press.s.121-122

⁷⁷ Ibid.s.123-124

Dalším pokusem o likvidaci trhů byl zákaz mužům obchodovat, obchodovaly však z většiny ženy, tím pádem si zase vláda moc nepomohla. Vláda tak v prosinci 2007 vyhlásila zákaz obchodování ženám pod padesát let. Tohle rozhodnutí údajně rozpoutalo velké nepokoje později v roce 2008. Ale i toto pravidlo se mladší Korejky naučily obcházet a na trh sebou vodily své matky či jakékoliv starší paní jako doprovod a když přišla kontrola, mohly říct, že ony neobchodují, ale pouze pomáhají.⁷⁸

Vláda však boj stále nevzdávala a v roce 2009 povolila trhy pouze tři dny v měsíci a zakázala prodej průmyslového zboží (rýžovary, fény, atd.). Tento pokus taky neuspěl spolu s další měnovou reformou z roku 2009, která téměř zničila ekonomiku. Proto se v roce 2010 Kim rozhodnul ukončit pokusy o zpětné ovládnutí soukromého obchodu v KLR, jelikož bylo zjevné, že nemá ponětí, jak ekonomika v jeho zemi funguje.⁷⁹

Ke konci Kimovy vlády nebylo jasné, kdo bude pokračovat v nástupnictví. Spekulovalo se o jeho synech, sestře, dceři a dokonce i přítelkyni, ale nic nebylo rozhodnuto do roku 2008, kdy Kim prodělal infarkt. Poté se rozhodl jmenovat jeho nástupcem nejmladšího syna Kim Čong-una o kterém bylo v té době minimum informací.⁸⁰

Severokorejská media oznámila Kimovu smrt 19. prosince 2011. Kim Čong-il zemřel 17. prosince na zástavu srdce.

6.3 Kim Čong-il - kult osobnosti

Narození Kim Čong-ila propaganda takticky spojila s posvátným historickým místem a to horou Pektusan. Pektusan, největší hora poloostrova, je spojena s legendou o Tangunovi, která vypráví o zrození korejské říše v roce 2 333 před našim letopočtem.⁸¹ Oficiální příběh propagandy zní přibližně takto: „*Když přišel na svět, na obloze se objevila nová hvězda, dvojitá duha, ledovec na blízkém jezeře puknul, podivná světla zaplnila oblohu poté vlaštovka proletěla nad hlavami, aby všem sdělila novinky o narození.*“⁸² Tato poetická verze Kimova narození však nemůže být nijak potvrzena. Údaje o jeho narození

⁷⁸ *The Real North Korea : life and politics in the failed Stalinist utopia.* United States of America: Oxford University Press.s.124-125

⁷⁹ *Ibid.*,s.123-126

⁸⁰ *Ibid.*,s.139-141

⁸¹ Janoš, J. (2007). *Japonsko a Korea : dramatické susedství.* Praha: Academia.s.35

⁸² French, P. (2014). *North Korea : State of Paranoia.* London: Zed Books Ltd.s.86

jsou veřejnosti doposud neznámé a povídka vytvořena propagandou zní velmi nepravděpodobně.

První mediální představení se Kimovi dostalo během jeho univerzitních let v roce 1963, když s třídou dostali ocenění, jež upoutalo jednoho z reportérů, který s třídou chtěl udělat rozhovor. Kim byl na univerzitě známý jako mladý vůdce, díky jehož schopnostem měla třída úspěch. Reportér se tedy snažil udělat rozhovor s Kimem samotným, jakožto vedoucím třídy, ten však nejprve odmítnul, jelikož to nebyla čistě jeho výhra, nýbrž výhra celé třídy. Nakonec na rozhovor přistoupil. Reportér také navrhnul umístění fotografie Kima k článku, to opět zamítnul a přistoupil na skupinovou fotku třídy, kde stál skromně v pozadí i přes naléhání spolužáků a reportéra, aby si stoupl do čela. Kim s tímto postavením nesouhlasil, jelikož přední umístění náleželo spolužákům vyšších hodností. Všichni tak byli udivení jeho skromností a lidé si mohli poprvé prohlédnout syna velkého vůdce, jak pokorně stojí mezi svými spolužáky.⁸³

Během jeho vládnoucího období se Kim aktivně podílel na propagandě s cílem utužování kultu osobnosti Kim Il-sunga. Můžeme předpokládat, že to nebylo čistě z lásky k jeho otci, ale spíš za účelem vybudování kultu dostatečně silného, aby mu zajistil budoucí nástupnictví a úspěšnou kariéru. V roce 1969 se stal zástupcem vedoucího oddělení pro propagandu a agitaci, což mu umožnilo volně rozhodovat například o designu portrétu velkého vůdce a mnoho dalších věcí.⁸⁴

Kim byl velice zapálen pro umění všeho druhu. Literaturu, hudbu, divadlo, ale především filmové odvětví. Byl si také vědom, jakou sílu drží umění a literatura v propagandě a věřil, že je to jeden z nejúčinnějších nástrojů k revoluci. Jeho prvním tahem k utužení ideologie bylo zveličení historie partyzánů a nacionalistů, kteří bojovali proti Japoncům během okupace. Soustředil se především na partyzánskou skupinu jeho otce. Dalším tahem bylo „vysvěcení“ míst spojovaných s Kim Il-sungem a výstavby spojené s oslavami jeho šedesátých narozenin (viz. kapitola 4.2 Kim Il-Sung - kult osobnosti). Ve velkém měřítku podporoval produkci publikací a biografí Kim Il-sunga a především filmů spojovaných buď s jeho osobou, nebo s partyzánskými jednotkami.⁸⁵

⁸³ Martin, B. K. (2006). *Under The Loving Care of The Fatherly Leader : North Korea And The Kim Dynasty*. New York: Thomas Dunne Books.s.218-219

⁸⁴ Lim, J.-C. (2009). *Kim Jong Il's Leadership of North Korea*. Oxon: Routledge.s.42-43

⁸⁵ *Ibid.*s.44-45

Breen píše, že mezi lety 1960 až 1970 Čong-il vybudoval v KLDŘ filmové impérium a věnoval mu nadmíru času. Skrz filmy lidem ukazoval historické události, hrdinské činy a propagoval čučche myšlenky. Také filmová hudba musela obsahovat ideologický podtón. Breen ve své knize napsal, že dle slov Kim Čong-ila, „*pokud chcete napsat dobrou písničku, její text musí být jak poetický tak s bohatým ideologickým obsahem*“. Prakticky měli skladatelé psát písničky s veselou melodií a důležitou správou, která opěvuje revoluci či zářnou budoucnost.⁸⁶

Rozdíl mezi kultem osobnosti Čong-ila a jeho otce je především v obdobích jejich působnosti, které jsou oslavovány. U Kim Il-sunga to jsou již zmíněné partyzánské boje a anti-japonské postoje z období před nastoupením do čela státu, naopak u Kim Čong-ila nemáme žádné oslavné příběhy z jeho dětství nebo dospívání, ale jeho vládnoucí období mezi lety 1994 až 2011 je lidem uctíváno, především díky jadernému konfliktu.⁸⁷

Vnímání Kim Čong-ila občany, bylo velmi odlišné od vnímání jeho otce. Kim Il-sung měl téměř nadpřirozenou až božskou hodnost a občané k němu měli velice osobní vztah, jeho kult osobnosti byl budován s rozkvětem státu a lidé se měli během jeho období relativně dobře, když vezmeme v potaz problémy, které nastaly v devadesátých letech během vlády Kim Čong-ila. Nicméně i „drahý vůdce“ si vybudoval své postavení, jakožto potomek „velkého vůdce“ byl automaticky uctíván díky jeho společenskému pozadí a kultu osobnosti, na které sám pracoval během jeho období.⁸⁸

Na portrétech byl vždy vyobrazován s pochmurným pozadím, jak odolává těžkým situacím, jelikož jeho vládní období oplývalo spoustou problému, ale na tváři si stále udržuje široký úsměv a na společných portrétech s velkým vůdcem je umístěn do pozadí což poukazovalo, že si nejsou s otcem rovní.⁸⁹

6. Kim Čong-un

Údaje o životě před nástupem do vlády jsou o Kimovi velice omezené a mnohdy nepodložené. Jako údajný rok narození se uvádí 1982. Narodil se jako třetí syn Kim Čong-ila a za jeho matku je považována Ko Young-hee, dlouholetá milenka jeho otce, která

⁸⁶ Breen, M. (2012). *Kim Jong-il : North Korea 's Dear Leader*. Singapore: John Wiley & Sons Singapore Pte. Ltd.s.69

⁸⁷ Myers, B. (2013). *Nejčistší rasa : Jak Severokorejci vidí sami sebe a proč je důležité to vědět*. Praha: IDEÁL.s.116-119

⁸⁸ Ibid.s.116-119

⁸⁹ Ibid.s.119-121

zemřela v roce 2004.⁹⁰ Kim Čong-un strávil svá dospívající léta studiem střední školy ve Švýcarsku. Předpokládá se tak, že ovládá plynule německý a anglický jazyk. Kim navštěvoval prestižní mezinárodní školu pod pseudonymem a po boku měl údajně vždy osobního strážce. Ostatní studenti ho popsali jako stydlivého chlapce, který miloval pizzu a sport. Po ukončení střední školy Kim nastoupil na vysokou školu Kim Il-sunga.⁹¹ Na zasedání korejské lidové strany v roce 2010 mu byla udělena hodnost čtyřhvězdičkového generála a získal pozici místopředsedy Centrální vojenské rady.⁹²

7.1 Kim Čong-un - vládní období

Nedlouho po smrti Kim Čong-ila vláda nařídila Severokorejčům skrz média loajálnost k novému vůdci. Kim byl jmenován vrchním velitelem korejské lidové armády a hlavním vůdcem státu.⁹³

Jeho nástup začal velmi drastickými čistkami ve straně, jaké vedení KLDR ještě nezažilo. Jelikož byl Kim v politickém prostředí relativně nový, nestihnul si vytvořit vlastní tým. Po jeho nástupu k moci byl tak v obklopení zkušených generálů vysokých pozic a dvakrát starších než byl on. Přesné číslo lidí, které se Kimovi podařilo odstranit ze strany, není jasné, nicméně víme, že pět ze sedmi hlavních generálů, kteří byli po boku Kim Čong-illovy rakve v průvodu Pchjongjangem bylo během dvou let popraveno, nebo kompletně odstraněno z politického dění.⁹⁴

Celý svět byl v očekávání, jakým směrem se nový vůdce po převzetí moci vydá. Nejlepší scénář by bylo otevření země a rozvoj ekonomiky státu. Nejmladší z Kimů se však rozhodnul pokračovat v politice jeho předků, tedy armáda na prvním místě. Pokračoval také v provokacích jeho otce s testováním raket. První nepovedený test uskutečnil v dubnu 2012, později v prosinci proběhl úspěšný test balistické střely stejného typu a okolním státům už mohlo být jasné, že nenastanou žádné změny v režimu.⁹⁵

⁹⁰ French, P. (2014). *North Korea : State of Paranoia*. London: Zed Books Ltd.s.384

⁹¹ *The Real North Korea : life and politics in the failed Stalinist utopia*. United States of America: Oxford University Press.s.140-141

⁹² *Ibid*.s.141

⁹³ *Ibid*.s.144

⁹⁴ *Ibid*.s.146-147

⁹⁵ Bruce E. Bechtol, J. (2014). *North Korea and Regional Security in the Kim Jong-un Era : A New International Security Dilemma*. New York: PALGRAVE MACMILLAN.s.41-42

Kim Čong-un vyhlásil v březnu 2013 na plenárním zasedání dvojí politiku, se zaměřením jak na ekonomický vývoj státu, tak na vývoj jaderných zbraní a posilování armády. Tahle politika je také známá pod názvem *Byungjin* a její původ sahá k dobám Kim Il-sunga. Ze strany vedení to byl velice strategický tah, jelikož to oboustranně posílilo situaci uvnitř státu i navenek. Mimo jiné chtěl Kim skrz tuto politiku posílit zahraniční obchod a společné ekonomické zóny, které se nacházejí zejména na hranicích s Čínou a Ruskem.⁹⁶

Další pozitivní změnou pro rozvoj ekonomiky a životní úroveň lidí bylo oficiální uznání trhů vládou. K roku 2019 bylo v KLDK v provozu téměř 400 trhů tvořící až 70% celkového příjmu Severokorejců.⁹⁷

V květnu 2016 se uskutečnil sedmý kongres strany po 36 letech, kde byl vytvořen pětiletý plán (2016-2020) s hlavním cílem nastolit rovnováhu ekonomického sektoru, vytvořit nové elektrárny pro snížení nákladů energií, zvýšit těžbu železné rudy a uhlí, rozšířit železniční síť a zvýšit produkci jak v lehkém průmyslu tak zemědělství.⁹⁸

Závislost severokorejského obchodu na Číně byla zřetelná, když v roce 2017 KLDK otestovala již šestou jadernou zbraň, vodíkovou bombu a další balistické střely.⁹⁹ Tato jaderná provokace přinesla sankce tentokrát i z Číny. HDP KLDK stoupalo od nástupu Kima cca o 1% ročně a důsledkem nových sankcí prudce kleslo o 3,5% a v roce 2018 o 4,1%. Stejně tak padnul mezinárodní obchod, jelikož Čína byla hlavním odběratelem uhlí z KLDK a obchod s Jižní Koreou se dostal na nulu již v roce 2016, když KLDK zavřela průmyslový komplex v Kaesongu.¹⁰⁰

V dubnu 2018 Kim vyhlásil nové ekonomické reformy. Důraz kladl na vybudování socialistické ekonomiky a zmíněn byl také vývoj jaderných zbraní pro udržení bezpečnosti a míru na poloostrově. Z předešlých let by se zdálo, že se Kim více snažil posilovat ekonomický sektor a mezinárodní vztahy než jaderné zbraně. Nicméně v září 2019 bylo zaznamenáno 19 testů různých střel.¹⁰¹

⁹⁶ Myong-Hyun, Go. *North Korea's New Byungjin: Nuclear Development and Economic Retrenchment*. Asan Institute for Policy Studies, 2021, <http://www.jstor.org/stable/resrep29689>.

⁹⁷ Ibid.

⁹⁸ Ibid.

⁹⁹ Pratamasari, Annisa. "Kim Jong-Un's Change of Stance: North Korea's Rapprochement for Peace in 2018." *North Korean Review*, vol. 15, no. 2, McFarland & Company, 2019, pp. 23–37, <https://www.jstor.org/stable/26915824>.

¹⁰⁰ Myong-Hyun, Go. *North Korea's New Byungjin: Nuclear Development and Economic Retrenchment*. Asan Institute for Policy Studies, 2021, <http://www.jstor.org/stable/resrep29689>.

¹⁰¹ Ibid.

Rok 2018 přinesl také významné diplomatické momenty iniciované především Pchjongjangem. Kim od svého nástupu vedl velmi izolovanou politiku bez jakýchkoliv mezinárodních návštěv a summitů, proto byla náhlá diplomatická otevřenost překvapující.

První setkání měl Kim s Čínským prezidentem Si Tin-pchingem, které však inicioval Peking. Vztahy s Čínou upadaly od popravy Kimova strýce v roce 2013, a sankce kvůli jaderným zbraním jim také nepomohly. Pro Kima bylo toto jednání strategické, jelikož měl zároveň naplánováno historicky první setkání s americkým prezidentem Donaldem Trumpem, čímž vytvořil tlak na Si Tiň-pchinga k urovnání vztahů s KLDK. Jelikož i pro Čínu jsou dobré vztahy se Severní Koreou výhodné při vyjednávání s USA.¹⁰²

Druhý významný summit proběhnul 27. dubna 2018, kdy se Kim setkal s jihokorejským prezidentem Mun Če-inem v DMZ. Tam podepsali dohodu o míru na Korejském poloostrově a spolupráci. Následovně oba státy vystoupily pod sjednocenou vlajkou na Olympiádě v Pchjongčangu.¹⁰³

První summit s americkým prezidentem Donaldem Trumpem proběhl 12. června 2018 v Singapuru. A zapsal se tak jako historicky prvním setkáním mezi prezidentem USA a severokorejským vůdcem. Hlavními tématy jednání bylo především denuklearizace poloostrova a ukončení napětí mezi Severní a Jižní Koreou. Trump však podcenil přípravu na toto jednání a nebylo dosaženo žádného přelomového závěru.¹⁰⁴ Výsledkem summitu bylo podepsání dohody, která slibovala další jednání o denuklearizaci, zlepšení vztahů s USA a udržení míru na Korejském poloostrově.¹⁰⁵ V závěru se tedy nic nezměnilo, ale pozitivním výsledkem byl Kimův otevřený postoj k následovnému jednání.

Dle amerických odhadů KLDK vlastní materiál k výrobě až šedesáti jaderných hlavic a pravděpodobně dvacet jich už má vytvořeno. Přítomnost nukleárních zbraní potvrzuje nespočet testů, které byly provedeny od roku 2006. V posledních letech se také spekuluje, že KLDK vyvinula balistické střely dostatečně silné na to, aby zasáhly západní pobřeží USA. Hrozba z jejich strany se tedy již nevztahuje jen na sousední Korejskou republiku a Japonsko, ale také Spojené státy.¹⁰⁶

¹⁰² Mankoff, Jeffrey, and Anastasia Barannikova. "Regional Actors' Positions on the U.S.-DPRK Dialogue." *United States-DPRK Relations: Is Normalization Possible?*, Center for Strategic and International Studies (CSIS), 2019, pp. 20–25, <http://www.jstor.org/stable/resrep22587.7>.

¹⁰³ Pratamasari, Annisa. "Kim Jong-Un's Change of Stance: North Korea's Rapprochement for Peace in 2018." *North Korean Review*, vol. 15, no. 2, McFarland & Company, 2019, pp. 23–37, <https://www.jstor.org/stable/26915824>.

¹⁰⁴ Third Way. *2020 Country Brief: North Korea*. Third Way, 2020, <http://www.jstor.org/stable/resrep26163>.

¹⁰⁵ Ibid.

¹⁰⁶ Ibid.

Druhý summit se Spojenými státy proběhnul v únoru 2019 v Hanoji. Opět nedošlo k žádným razantním dohodám a dokonce byl předčasně ukončen, jelikož Kim nechtěl přistoupit na Trumpův návrh o denuklearizaci států s oplátkou zrušení sankcí z americké strany.¹⁰⁷

Z těchto dvou neúspěšných summitů mohl svět pochopit, že KLDR nepřistoupí na úplnou denuklearizaci a bude stále upřednostňovat *Byeongjin* politiku. Kim také prostřednictvím těchto summitů získal legitimizaci, po které toužil.¹⁰⁸

Poslední summity se konaly v roce 2019 a to s ruským prezidentem Vladimírem Putinem 24.-26. dubna a v červenci se Kim opětovně setkal s Trumpem i Mun Če-inem v demilitarizované zóně.

Na podzim 2019 se v Číně objevila nová agresivní varianta koronaviru Covid-19, která spustila celosvětovou vlnu pandemie přetrvávající do dnešní doby (březen 2022). Na to KLDR reagovala v lednu 2020 úplným uzavřením hranic s Čínou. Také byl omezen pohyb obyvatel uvnitř státu a uzavřeli školy. KLDR dlouhou dobu tvrdila, že nemají ani jeden potvrzený případ koronaviru, nicméně dle informací vláda uzavřela kolem sedmi tisíc obyvatel na lékařské pozorování s podezřením na onemocnění a ruské ministerstvo zahraničí potvrdilo zaslání 1 500 rychlotestů na Covid-19 v únoru 2020.¹⁰⁹ Oficiální a reálná čísla nakažených v KLDR se však asi nikdy nedozvíme.

Během této pandemie Kim zvýšil počet i intenzitu testů balistických střel krátkých i dlouhých doletů. Spekulačních důvodů může být hned několik, například udržení suverenity státu, posílení morálky vojáků, udržení diplomatických jednání a získání humanitární pomoci.

V následujících letech bude Kimova zahraniční politika čelit novým diplomatickým překážkám s nově zvolenými prezidenty jak ve Spojených státech, tak v Jižní Koreji.

7.2 Kim Čong-un - kult osobnosti

Propaganda nejmladšího z Kimů začala v roce 2010, pravděpodobně kvůli nadále upadajícímu zdraví jeho otce a s blížícím se nástupnictvím. Kim Čong-un se objevil ve

¹⁰⁷Third Way. *2020 Country Brief: North Korea*. Third Way, 2020, <http://www.jstor.org/stable/resrep26163>.

¹⁰⁸Mankoff, Jeffrey, and Anastasia Barannikova. "Regional Actors' Positions on the U.S.-DPRK Dialogue." *United States-DPRK Relations: Is Normalization Possible?*, Center for Strategic and International Studies (CSIS), 2019, pp. 20–25, <http://www.jstor.org/stable/resrep22587.7>.

¹⁰⁹Cho, Sungmin. *THE CORONAVIRUS AND ITS LIKELY IMPACT ON NORTH KOREA*. Daniel K. Inouye Asia-Pacific Center for Security Studies, 2020, <http://www.jstor.org/stable/resrep24854>.

stejném úboru, jako kdysi nosíval jeho dědeček, a to v klasickém Maově obleku. Kim je vzhledem velice podobný svému dědečkovi a proto se propaganda snažila co jak nejvíce směřovat tímhle směrem. Severokorejská média ho po nějakou dobu dokonce oslovovala jako „Kim Il-sunga dnešní doby“. To samé udělali v zimě, kdy se Kim objevil ve stejném oblečení, jako nosil jeho otec Kim Čong-il.¹¹⁰

Kim se snažil pokračovat v tradici cestování po zemi a dohlížení na farmáře, zaměstnance různých firem a širokou veřejnost. Mimo jiné taky navštěvoval více parků a zábavních zařízení, aby získal přímý kontakt se svými občany a působil tak otevřeně. Jeho otevřenost k občanům šla také vidět na množství veřejných proslovů, které Kim pořádal. *„Jeho otec, Kim Čong-il, udělal pouze jeden veřejný proslov, který trval přibližně třicet sekund. Mezitím, Kim Čong-un často dodával dlouhé, i když spíše suché a otupující, proslovy“*¹¹¹

Mimo jiné se netajil veřejnými popravami, z pohledu kultu osobnosti to můžeme vidět jako snahu zachovat podobnost k jeho předchůdcům, kteří se také netajili popravami za účelem udržení moci a vzbuzení strachu. Nejmladší z Kimů však svou krutostí mnohé překvapil, když v roce 2013 popravil svého strýce (měl revoluční myšlenky, užíval drogy, hrál hazardní hry, atd.), a poté i jeho rodinu, včetně dětí. Popravy osob pokračovaly také ve straně a během těchto poprav museli být přítomní všichni dlouholetí kádři, aby je sledovali.¹¹²

¹¹⁰ *The Real North Korea : life and politics in the failed Stalinist utopia.* United States of America: Oxford University Press.s.142

¹¹¹ *Ibid.*s.156-157

¹¹² French, P. (2014). *North Korea : State of Paranoia.* London: Zed Books Ltd.s.387-388

ZÁVĚR

Na závěr porovnáám vládnoucí období tří Kimů a v první části se zaměřím na ekonomickou situaci uvnitř státu, ve druhé na mezinárodní vztahy a ve třetí na propagandu a kult osobnosti.

Z ekonomického hlediska můžeme říct, že největší rozmach zažila KLDŘ za vlády prvního vůdce Kim Il-sunga, který položil základ mnoha odvětvím těžkého i lehkého průmyslu a za jeho vlády, když vezmeme v potaz předešlá a následující období, mohli Severokorejci pocítit relativně stabilní ekonomiku, díky funkčnímu přidělovému systému. Na rozdíl od kolabující ekonomiky a následujícímu hladomoru, které převzal Kim Čong-il po svém otci. Kim Čong-ilovi se do jeho smrti nepodařilo ekonomickou situaci významně vylepšit, i přes finanční pomoc okolních států a tolerance soukromých trhů, kterých se potom nemohla vláda zbavit. Kim Čong-il se stejně jako jeho otec snažil o různé reformy, ale většina z nich selhala. Nejmladší z Kimů ekonomickou situaci mírně vylepšil jeho otevřeností k mezinárodnímu obchodu, nicméně jeho snahy byly kontraproduktivní, jelikož nadále uskutečňuje testy jaderných zbraní a balistických střel, které přináší na jeho zemi velké sankce. Největší pád zažila Kim Čong-unova ekonomická situace v roce 2017 po jaderném testu a další zásah přišel v roce 2020 spolu s vypuknutím pandemie a uzavřením státu.

Mezinárodní vztahy a diplomatická jednání za vlády Kim Il-sunga a Kim Čong-ila byla velmi strohá a oba vůdci jednali zejména se svými komunistickými spojenci a to Čínou a Ruskem, ojediněle s Korejskou republikou. Avšak v období ekonomické krize a hladomoru se Kim Čong-il více otevřel diplomatickým jednáním a dokonce přistoupil na tzv. šestistranné rozhovory, tykající se především denuklearizaci ostrova, od kterých několikrát odstoupil. Na rozdíl od svých předchůdců se Kim Čong-un v roce 2018 otevřel diplomacii a za jeho vlády tak proběhlo hned několik velice významných summitů i historicky první setkání s prezidentem Spojených států. Nicméně nemůžeme říct, že by se Kim Čong-unovi razantně podařilo vylepšit mezinárodní vztahy, kvůli výše zmíněným testům jaderných zbraní, které okolní státy i zbytek světa silně znepokojují.

Kult vůdců KLDŘ se odvíjel zejména od sovětského komunistického vzoru a provází celou rodinu Kimů, kteří drží nad státem pevnou ruku již 73 let.

Jelikož se kult osobnosti odvíjí zejména od Kim Il-sunga, můžeme říct, že je také nejvýznamnější a nejvíce propracovaný. Prakticky se díky kultu osobnosti stal

nesmrtelným vůdcem státu, jelikož drží prezidentskou roli i po jeho smrti. Oproti jeho následovníkům vznikaly desítky let pomocí různé propagandy (příběhy, písně, plakáty) a byl formován k obrazu svému. Kult osobnosti Kim Il-sunga byl zejména zaměřen na jeho léta před vládním obdobím, naopak kult jeho syna se zaměřoval především na jeho práci ve straně a odrážel se od dědictví jeho otce. O kultu Kim Čong-una není mnoho dohledatelných publikací, nicméně ze získaných informací víme, že Kim Čong-unův kult si zakládal především na vzhledové podobnosti s jeho dědečkem Kim Il-sungem. Jeho nástupnictví bylo náhlé, takže propaganda začala až těsně před jeho nástupnictvím, což ho odlišuje od jeho otce, který na svém kultu pracoval prostřednictvím práce ve straně před nástupem do funkce.

Zdroje

Myong-Hyun, Go. *North Korea's New Byungjin: Nuclear Development and Economic Retrenchment*. Asan Institute for Policy Studies, 2021, <http://www.jstor.org/stable/resrep29689>.

Ernst, Maximilian, and Eliana Kim. "Economic Development Under Kim Jong-Un: The Added Value of Traffic Data and Established Indicators in the Study of North Korea's Economy." *North Korean Review*, vol. 16, no. 2, McFarland & Company, 2020, pp. 26–48, <https://www.jstor.org/stable/26975892>.

Mankoff, Jeffrey, and Anastasia Barannikova. "Nuclear Weapons and North Korea's Strategic Goals." *United States-DPRK Relations: Is Normalization Possible?*, Center for Strategic and International Studies (CSIS), 2019, pp. 36–41, <http://www.jstor.org/stable/resrep22587.9>.

Mankoff, Jeffrey, and Anastasia Barannikova. "Regional Actors' Positions on the U.S.-DPRK Dialogue." *United States-DPRK Relations: Is Normalization Possible?*, Center for Strategic and International Studies (CSIS), 2019, pp. 20–25, <http://www.jstor.org/stable/resrep22587.7>.

Third Way. *2020 Country Brief: North Korea*. Third Way, 2020, <http://www.jstor.org/stable/resrep26163>.

Peh, Kimberly, and Soul Park. "Staying the Course: Denuclearization and Path Dependence in the U.S.'s North Korea Policy." *North Korean Review*, vol. 17, no. 1, McFarland & Company, 2021, pp. 57–78, <https://www.jstor.org/stable/27033550>.

Pratamasari, Annisa. "Kim Jong-Un's Change of Stance: North Korea's Rapprochement for Peace in 2018." *North Korean Review*, vol. 15, no. 2, McFarland & Company, 2019, pp. 23–37, <https://www.jstor.org/stable/26915824>.

Cho, Sungmin. *THE CORONAVIRUS AND ITS LIKELY IMPACT ON NORTH KOREA*. Daniel K. Inouye Asia-Pacific Center for Security Studies, 2020, <http://www.jstor.org/stable/resrep24854>.

Kim Il Sung : Condensed Biography. Pyongyang, Korea: Foreign Languages Publishing House, Juche 90 (2001).

Kim Jong Il: Brief History. Pyongyang, Korea: Foreign Languages Publishing House, Juche 87 (1998).

LANKOV, Andrei. *The Real North Korea: Life and Politics in the Failed Stalinist Utopia*. New York: Oxford University Press, 2015. ISBN 978-0-19-939003-8.

MARTIN, Bradley K. *Under the loving care of our fatherly leader: North Korea and the Kim dynasty*. New York: THOMAS DUNE BOOKS., 2004, 2006. ISBN 0-312-32221-6.

FRENCH, Paul. *North Korea: State of Paranoia*. London: Zed Books, 2015. ISBN 978-1-78360-573-6.

PRITCHARD, Charles L. *Failed Diplomacy: the tragic story of how North Korea got the bomb*. Washington, D.C.: the brookings institution, 2007. ISBN 978-0-8157-7200-2.

CLEAVER, Eldrige, LI, Yuk-sa, ed. *JUCHE!: The Speeches and Writings of Kim Il Sung*. New York: Grossman Publishers, 1972. ISBN 670-41011-X.

BREEN, Michael. *Kim Jong-Il: North Korea's Dear Leader*. Singapore: John Wiley & Sons Singapore Pte., 2012. ISBN 978-1-118-15379-6.

LIM, Jae-Cheon. *Kim Jong Il's Leadership of North Korea*. Oxon: Routledge, 2009. ISBN 0-203-88472-8.

BECHTOL, JR., Bruce E. *North Korea and Regional Security in the Kim Jong-un Era*. New York: PALGRAVE MACMILLAN, 2014. ISBN 978-1-137-40007-9.

HOSCH, William L., ed. *The Korean War and the Vietnam War*. New York: Britannica Educational Publishing, 2010. ISBN 978-1-61530-047-1.

BLÁHA, Jaroslav. *O vzniku a podstatě kultu osobnosti*. Liberec: [b.n.], 1969, 25 s.

MYERS, B. R. a Dina PODZIMKOVÁ. *Nejčistší rasa: jak Severokorejci vidí sami sebe a proč je důležité to vědět*. Praha: Ideál, 2013. Dějinné zvraty a souvislosti. ISBN 978-80-86995-25-0.

ECKERT, Carter J. *Dějiny Koreje*. Praha: NLN - Nakladatelství Lidové Noviny, 2009. Dějinné zvraty a souvislosti. ISBN 978-80-7106-5.

HEYWOOD, Andrew. *Politické ideologie*. 4. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. ISBN 978-80-7380-137-3.

JANOŠ, Jiří. *Japonsko a Korea: dramatické sousedství*. Praha: Academia, 2007. ISBN 978-80-200-1503-7.

HUNTER, Helen-Louise. *Kim Il-song's North Korea*. Westport: Praeger Publisher, 1999. ISBN 978-0275962968.

LEE, Grace. The Political Philosophy of Juche. *Stanford Journal of East Asian Affairs* [online]. 2003, **2003**(Number 1 Volume 3) [cit. 2022-03-26]. Dostupné z: <https://www.time.com/wp-content/uploads/2014/12/korea1.pdf>

RICE JR., Earle. *The evolution of government and politics in North and South Korea*. United States of America: Mitchell Lane Publishers, 2015. ISBN 978-1-61228-588-7.

HWANG, Kyung Moon. *A History of Korea*. London: Palgrave Macmillan, 2010. ISBN 978-0-230-20546-8.